

PRIRUČNIK HAL E-BANK

LIČNA DIGITALNA POTVRDA
JEDNA ZA SVE

Verzija Hal E-Bank: 17.X.X.20

Sadržajne celine priručnika

Priručnik se sastoji iz više sadržajnih celina. Pomenute sadržajne celine priručnika su prikazane na spisku. Sadržajne celine se mogu naći i na:

<http://www.halcom.rs/podrska>.

1. PLAĆANJE
2. INOSTRANA PLAĆANJA I POSLOVANJE SA STRANIM VALUTAMA
3. UDALJENO POTPISIVANJE
4. IMENIK
5. LIČNA DIGITALNA POTVRDA JEDNA ZA SVE
6. PREGLEDI STANJA, PROMETA I IZVODA
7. OBAVEŠTENJA OD BANKE I PORUKE ZA BANKE
8. DODATNE ALATKE I PODEŠAVANJA
9. RAZMENA DATOTEKA

Sadržaj

Sadržajne celine priručnika	2
Sadržaj.....	3
Osnovni pojmovi i bezbedna upotreba digitalne potvrde.....	4
Prikaz izjave o istinitosti i izvoz digitalne potvrde (Izvoz sertifikata)	5
Obaveštenje o isteku lične digitalne potvrde JEDNA ZA SVE.....	9
Kad i kako opozvati ličnu digitalnu potvrdu	10
Otključavanje zaključane digitalne potvrde.....	11
Otključavanje zaključane digitalne potvrde uz pomoć programa Nexus Personal	11
Otključavanje zaključane digitalne potvrde uz pomoć programa za otključavanje UnblockPIN.exe	13
Promena PIN koda	14
Promena PIN koda u programu za elektronsko bankarstvo	14
Promena PIN koda uz pomoć programa Nexus Personal	15

Osnovni pojmovi i bezbedna upotreba digitalne potvrde

Lična digitalna potvrda (LDP) je zapravo lična karta u elektronskom poslovanju. Kao što u potpunosti verujemo ličnoj karti, izdatoj od strane administrativnih organa, tako i u potpunosti možemo verovati ličnoj digitalnoj potvrdi, izdatoj od strane sertifikacionog tela. LDP izdaju samo akreditovana sertifikaciona tela, koja rade u skladu sa važećim zakonima i propisanim pravilima rada.

Detaljnija tehnološka objašnjenja o izdavanju i korišćenju LDP možete pročitati u dokumentu sa naslovom Obaveštenje za korisnike ličnih digitalnih potvrda, koji se nalazi na istalacionom CD-u Halcom BG CA. U nastavku ćemo dati neka uputstva za bezbednu upotrebu LDP.

BEZBEDNO ELEKTRONSKO POSLOVANJE

Stepen bezbednosti elektronskog poslovanja zavisi i od medijuma na kom vlasnik LDP čuva svoj privatni ključ. Trenutno najveću bezbednost obezbeđuju tzv. bezbedni medijumi (pametne kartice i pametni USB ključevi) kod kojih je glavna prednost ta, da privatni ključ nikad ne napušta medijum, jer se šifriranje i digitalno potpisivanje vrši na samom medijumu.

Osnova bezbednosti elektronskog poslovanja je **bezbedno ponašanje korisnika** koje uključuje i opremljenost računara odgovarajućim antivirusnim programom i redovno ažuriranje računarskih programa. Ali, bezbednost je, pre svega, uslovljena poštovanjem osnovnih pravila bezbednog rukovanja sa LDP i PIN (personal identification number) kodom, a to su:

- PIN kod treba čuvati odvojeno od lične digitalne potvrde i ne zapisivati ga na lako dostupnim i vidljivim mestima,
- preporučuje se da se PIN kod često menja,
- kad završimo sa radom u elektronskoj banci, pametnu karticu ne ostavljamo u čitaču, niti USB ključ u USB portu,
- svoju digitalnu potvrdu ne pozajmljujemo drugim osobama (kao što ne pozajmljujemo lične karte, putne isprave ili kreditne kartice),
- u slučaju gubitka ili sumnje na zloupotrebu digitalne potvrde, potvrda se odmah opoziva.

Ličnu digitalnu potvrdu JEDNA ZA SVE dobijate od banke ili poštom, a posle toga još i PIN i PUK kod (PIN Unlock Key) za otključavanje zaključane digitalne potvrde (pogledati poglavlje 3). PUK kod čuvajte na bezbednom mestu, jer zaključanu digitalnu potvrdu bez PUK koda ne možete više koristiti.

Sa ličnom digitalnom potvrdom JEDNA ZA SVE možete poslovati sa svim bankama, koje koriste Hal E-Bank elektronsku banku. Spisak svih banaka, sa kojim možete vršiti poslovanje uz pomoć digitalne potvrde JEDNA ZA SVE, možete naći na našem web sajtu www.halcom.rs/index.php?section=45#Q.

Prikaz izjave o istinitosti i izvoz digitalne potvrde (Izvoz sertifikata)

Banka vam omogućava korišćenje elektronske banke tako što joj dostavite potpisanu izjavu o istinitosti sadržaja vaše digitalne potvrde (javni deo digitalne potvrde).

IZJAVA O ISTINITOSTI SADRŽAJA DIGITALNE POTVRDE

Dole potpisani izjavljujem da podaci iz sadržaja digitalne potvrde povezuju podatke za proveru mog elektronskog potpisa sa mnom lično. Svrha ovih podataka je sigurnost mog elektronskog potpisivanja.

Dozvoljavam primaocu izjave upotrebu njegovog sadržaja zajedno sa medijem na kom se nalazi datoteka sa digitalnom potvrdom, i to samo u svrhu mog sigurnog elektronskog poslovanja.

sadržaj digitalne potvrde:

```
Version: V3
Certificate serial number: 05EB 15
Signature algorithm: RSA-SHA1
Issuer:
  C=SI
  O=Halcom
  CN=EBB Beograd CA 2
Valid from: May 24 12:20:32 2010 GMT
Valid to: May 24 12:20:32 2013 GMT
Subject:
  G=Luka
  S=Ribicic TEST
  CN=Luka Ribicic TEST
  O=HALCOM D.D.
  C=YU
Public key: 1024 (rsaEncryption)
  3081 8902 8181 008D C54E 5340 008B EEA9 3B8D
  4BBE 3226 40C4 834A 0FDA DE76 8B4C 7040 DB2A
  FCE7 59C2 8388 0DA8 E6E5 98FD 8365 33DF 7DC0
  BD09 540B 786E 910B C0A5 0DAF 3F9E BEEE 8DA5
  5929 C5B2 6A03 C696 23D7 0972 CEF6 A093 0EC2
  1FC2 33D7 602B 54B5 179E 4682 1C42 6F3B 153A
  9B37 7583 A59A 654C 123C 4CAE B792 F1BE CA8F
  9B4E 1FC1 8024 DC33 AB02 0301 0001
Thumbprint algorithm: SHA-1
Thumbprint: D08E A770 6A2E 4E01 6C1E D722 C66D 9B1A ADDB 4E7F
```

Datum i vreme generisanja izjave: 19.03.2012 ob 15:12

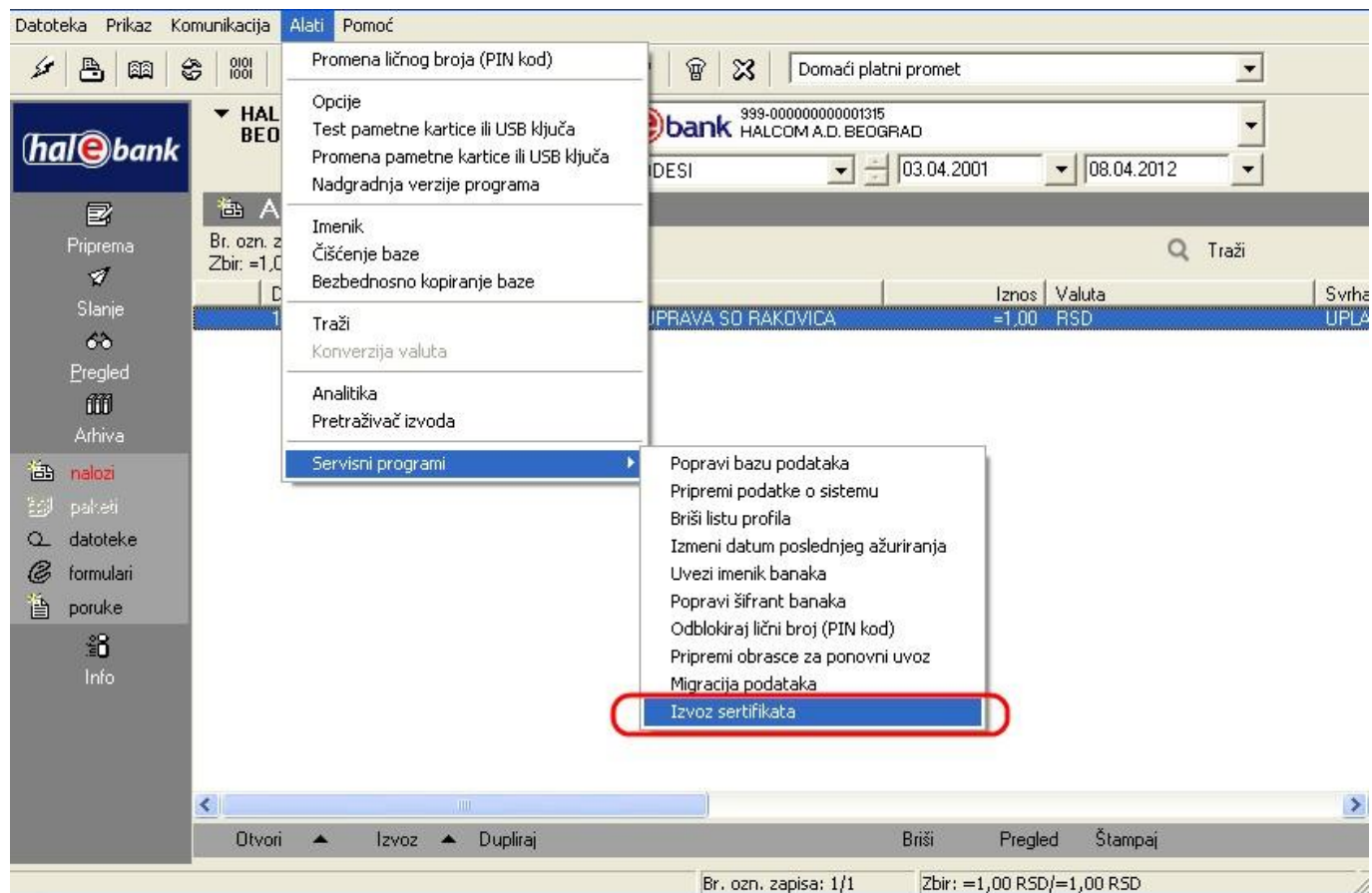
Ime, prezime i JMBG lica na koje glasi digitalna potvrda:

svojeručni potpis lica na koje glasi digitalna potvrda i datum potpisa:

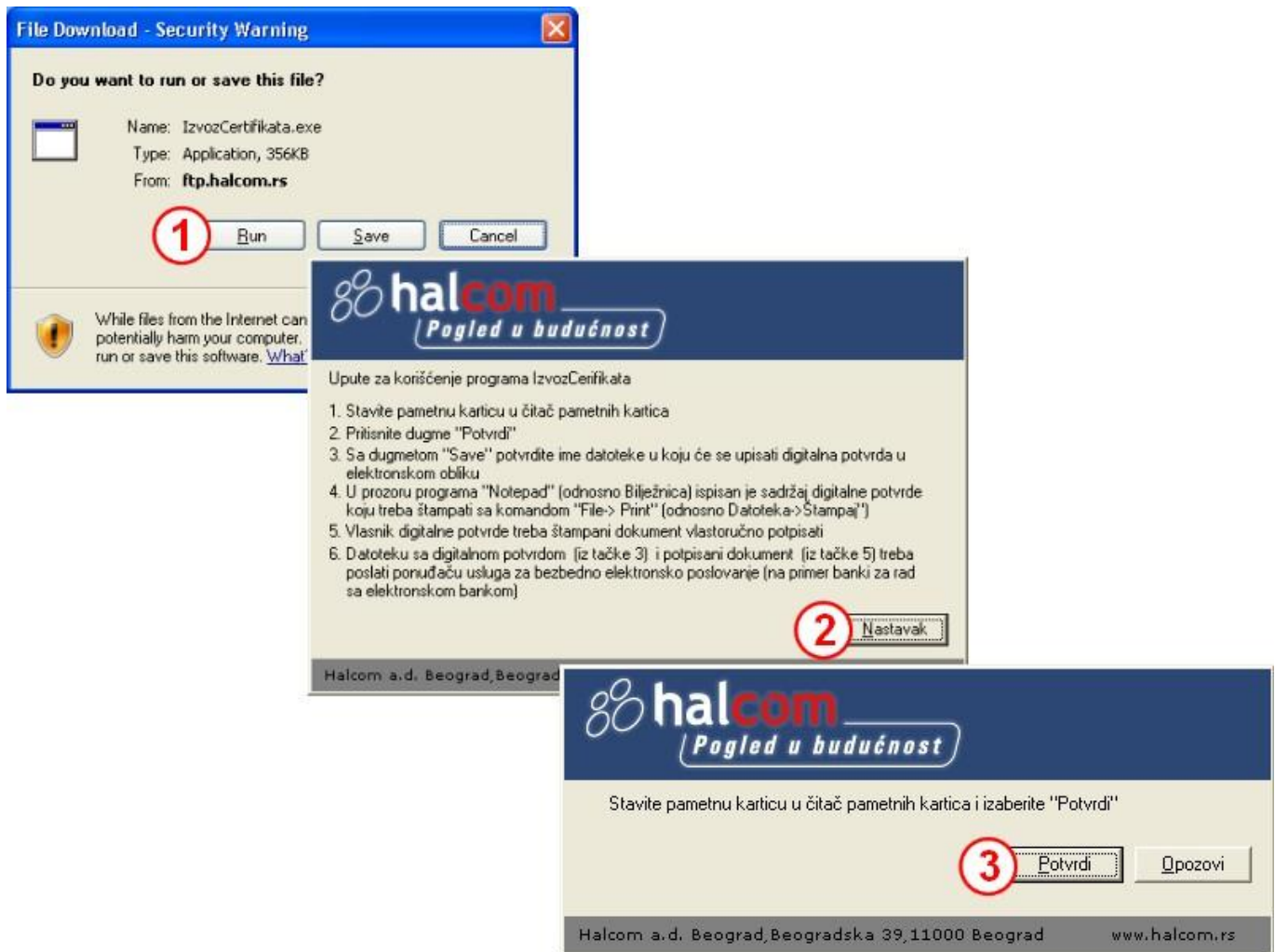
svojeručni potpis ovlašćenog zastupnika i pečat pravnog lica:

1. Na izjavi upišite ime i prezime i JMBG vlasnika potvrde.
2. Izjavu svojeručno potpisuje vlasnik digitalne potvrde.
3. Izjava se što pre prosleđuje banci, kao i propratna dokumentacija za elektronsko poslovanje.

Ukoliko želite da poslužete sa više banaka sa istom karticom, izjavu o istinitosti sadržaja vaše digitalne potvrde prosleđujete svakoj banci koju želite da dodate, a izjavu možete štampati i sami uz pomoć programa za prikaz i izvoz digitalne potvrde (IzvozCertifikata.exe). Program za sertifikata možete pokrenuti direktno iz programa Hal E-Bank iz menija **Alati/Servisni programi**. Program se takođe nalazi u direktorijumu gde vam je instalirana e-banka, a možete ga preuzeti i sa www.halcom.rs/index.php?section=60&q=24.

Uz pomoć programa kreirate **izjavu o istinitosti** (u datoteku ImePrezime.txt), ali i izvozite javni deo digitalne potvrde (u datoteku ImePrezime.crt).

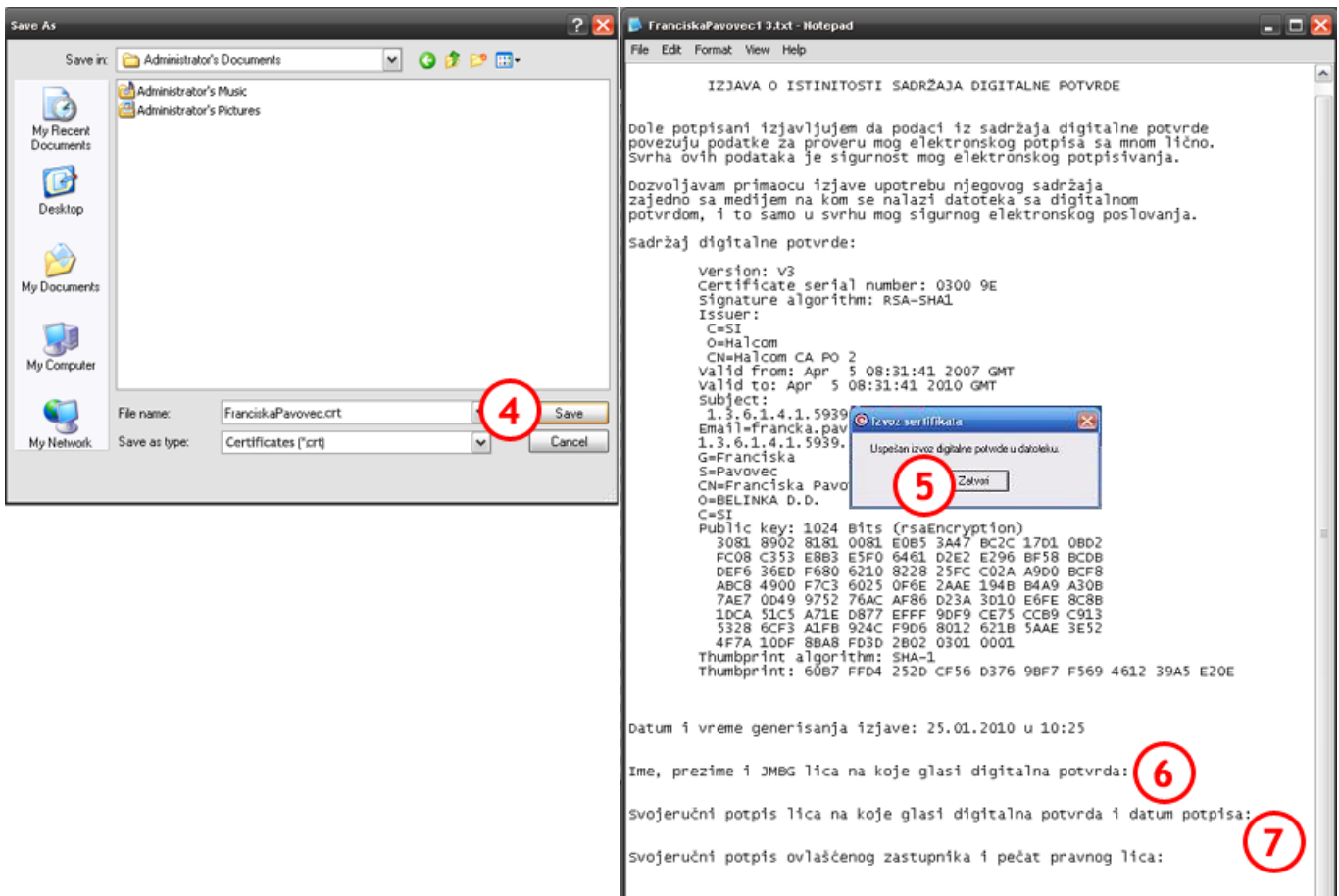

- 1 Na web stranici www.halcom.rs, u odeljku Halcom BG CA, sa desne strane kliknite na opciju **Pomoćni programi i uputstva**, pa na link **Preuzmi**, a potom na dugme **Run**.
- 2 Otvori se prozor sa usputstvom za korišćenje programa za izvoz sertifikata.

Kada ste pročitali uputstva, kliknite na dugme **Nastavak**.

- 3 Stavite pametnu karticu u čitač ili USB ključ u USB port i kliknite na dugme **Potvrdi**.

Nastavak na sledećoj strani ...

- 4 Otvori se prozor u kom možete upisati naziv datoteke kao i da odredite mesto gde će se sačuvati ispis digitalne potvrde (datoteka ima ekstenziju .crt). Sve to potvrdite klikom na dugme **Save**.
- 5 Izvoz digitalne potvrde završavamo klikom na dugme **Zatvori**.
- 6 U prozoru Notepad-a je ispisana Izjava o istinitosti digitalne potvrde. U izjavi je

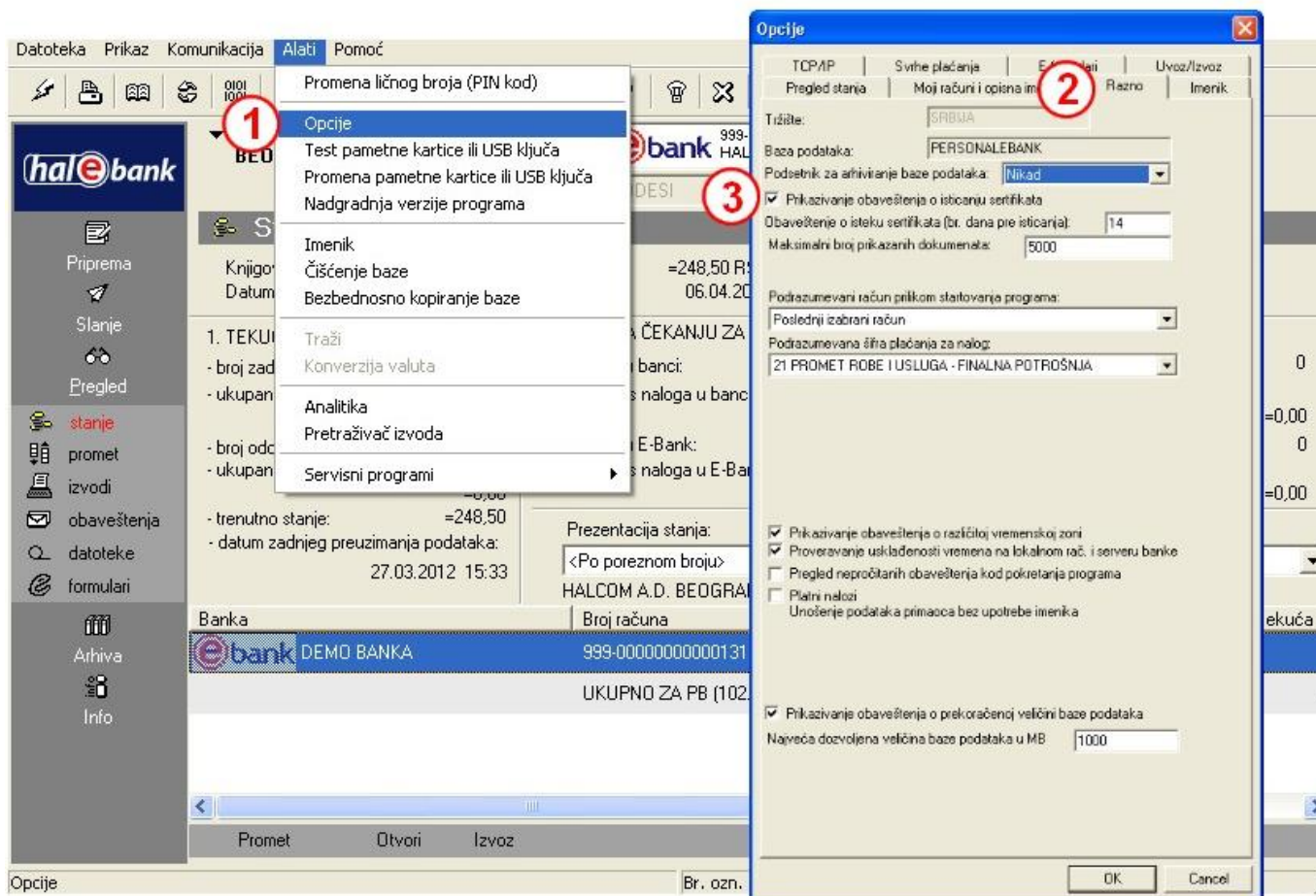
potrebno još **dopisati ime i prezime kao i JMBG** vlasnika digitalne potvrde. Sadržaj ove izjave se sačuva u tekstualnom obliku, u datoteku .txt (zajedno sa datotekom .crt).

- 7 Štampanu izjavu o istinitosti **svojeručno potpiše** lice na koga glasi digitalna potvrda, a potom se **prosleđuje izbranom ponuđaču elektronskih usluga (banci)**.

Obaveštenje o isteku lične digitalne potvrde JEDNA ZA SVE

Lična digitalna potvrda JEDNA ZA SVE se izdaje na period od 3 godine. Nakon tog perioda, potrebno je naručiti reizdavanje kartice.

Pre nego što vam istekne sertifikat, program Hal E-Bank vas na to obaveštava 7 dana pre isteka. Taj period se može izmeniti u opcijama.

- 1 Kroz meni **Alati** kliknite na **Opcije**.
 - 2 Otvori se prozor sa opcijama. Kliknite na jezičak **Razno**.
 - 3 Čekirajte opciju »Prikazivanje obaveštenja o istecanju sertifikata«.
- Ispod, upišite broj dana za koliko da vas program obaveštava pre isteka sertifikata.

Kad i kako opozvati ličnu digitalnu potvrdu

Opoziv sertifikata može zatražiti vlasnik sertifikata ili pravni zastupnik. Opoziv se mora zatražiti u slučaju:

- ako pravna osoba ili vlasnik sertifikata promeni ključne podatke, povezane sa sertifikatom (ime ili prezime, naziv pravne osobe i zaposlenje),
- gubitka ili otuđenja sertifikata,
- ako se ustanovi ili sumnja da je došlo ili do otkrivanja ključa za potpisivanje ili do zloupotrebe sertifikata.

HALCOM CA može opozvati sertifikat i bez zahteva vlasnika u slučaju izmene ključnih podataka vlasnika ili na zahtev nadležnog suda, sudije za prekršaje ili upravnog organa.

Za opoziv sertifikata je potrebno na Halcom CA poslati popunjen zahtev za opoziv koji možete pronaći na www.halcom.rs/index.php?section=32#Q. Halcom CA će na osnovu ispravno popunjenog zahteva za opoziv sertifikata, opozvati sertifikat i dodati ga u registar opozvanih sertifikata.

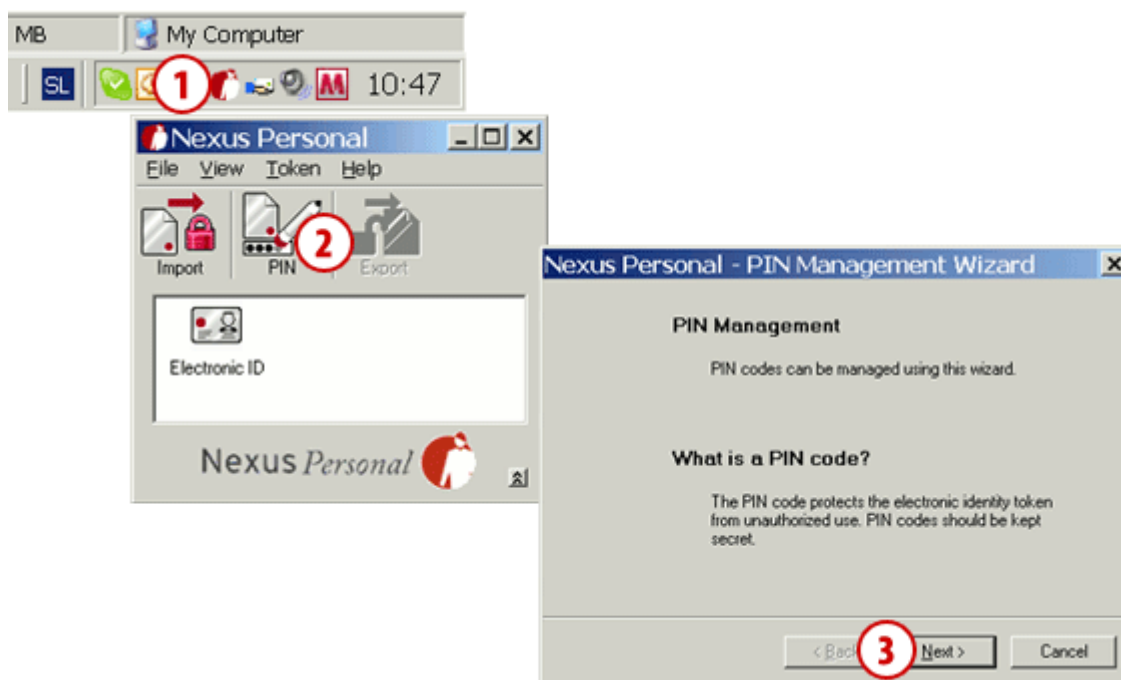
Otključavanje zaključane digitalne potvrde

Posle tri pogrešna unosa PIN koda (Personal Identification Number) digitalna potvrda se zaključa. Zaključanu digitalnu potvrdu ne možete koristiti sve dok je ne otključate.

Za otključavanje digitalne potvrde vam treba kod za otključavanje - **PUK kod** (Personal Unlock Key) koji ste dobili zajedno sa **PIN kodom** i program **Nexus Personal** ili **UnblockPIN.exe**.

Nexus Personal ste instalirali na računaru zajedno sa elektronskom bankom ili programom za korišćenje digitalne potvrde. Ako je program instaliran na vašem računaru, dole desno, u paleti gde je sat, možete videti ikonicu . Ako ovaj program nije instaliran, možete koristiti program **UnblockPIN.exe**, koji se nalazi u direktorijumu gde je instaliran e-bank program. Uputstvo možete preuzeti sa www.halcom.rs/index.php?section=60&q=25 (pogledati uputstva na **strani 13**).

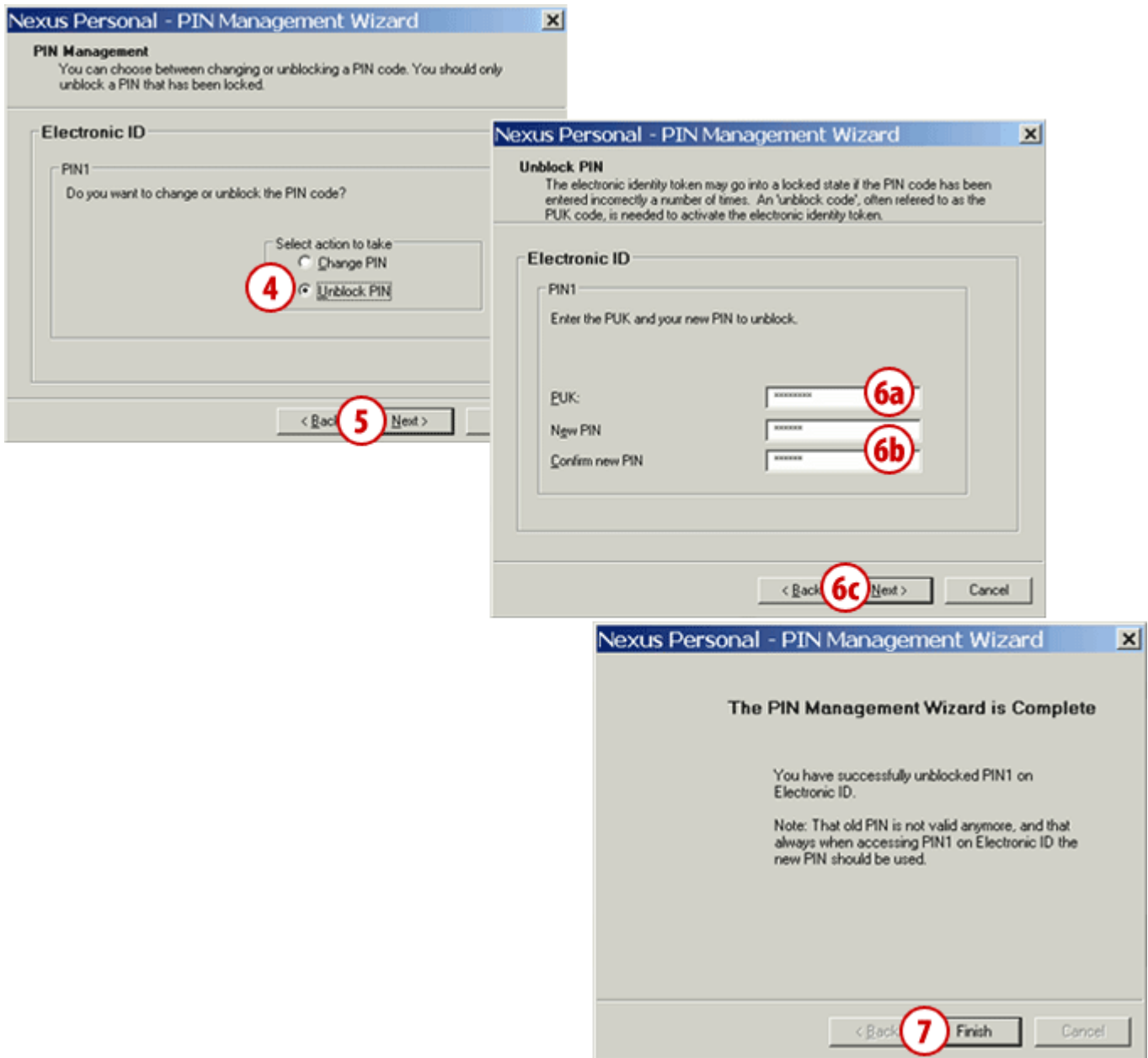
Otključavanje zaključane digitalne potvrde uz pomoć programa Nexus Personal

- 1 Pokrenite program **Nexus Personal** dvoklikom na ikonicu .
- 2 U prozoru koji se otvori kliknite na ikonicu **PIN**.

- 3 Otvara se upozorenje koje potvrdite klikom na dugme **Nastavak (Next)**.

Nastavak na sledećoj strani ...

- 4 U novom prozoru izaberite opciju otključavanje (**Unlock PIN**).
- 5 Potvrdite klikom na dugme **Nastavak (Next)**.
- 6 U prvo polje upišite kod za otključavanje - PUK kod, koji ste dobili zajedno sa PIN kodom (**6a**). U donjim poljima upišite novi PIN kod, koji ima od 6 do 8 znakova (**6b**).
Unos potvrdite klikom na dugme **Nastavak (Next)** (**6c**).

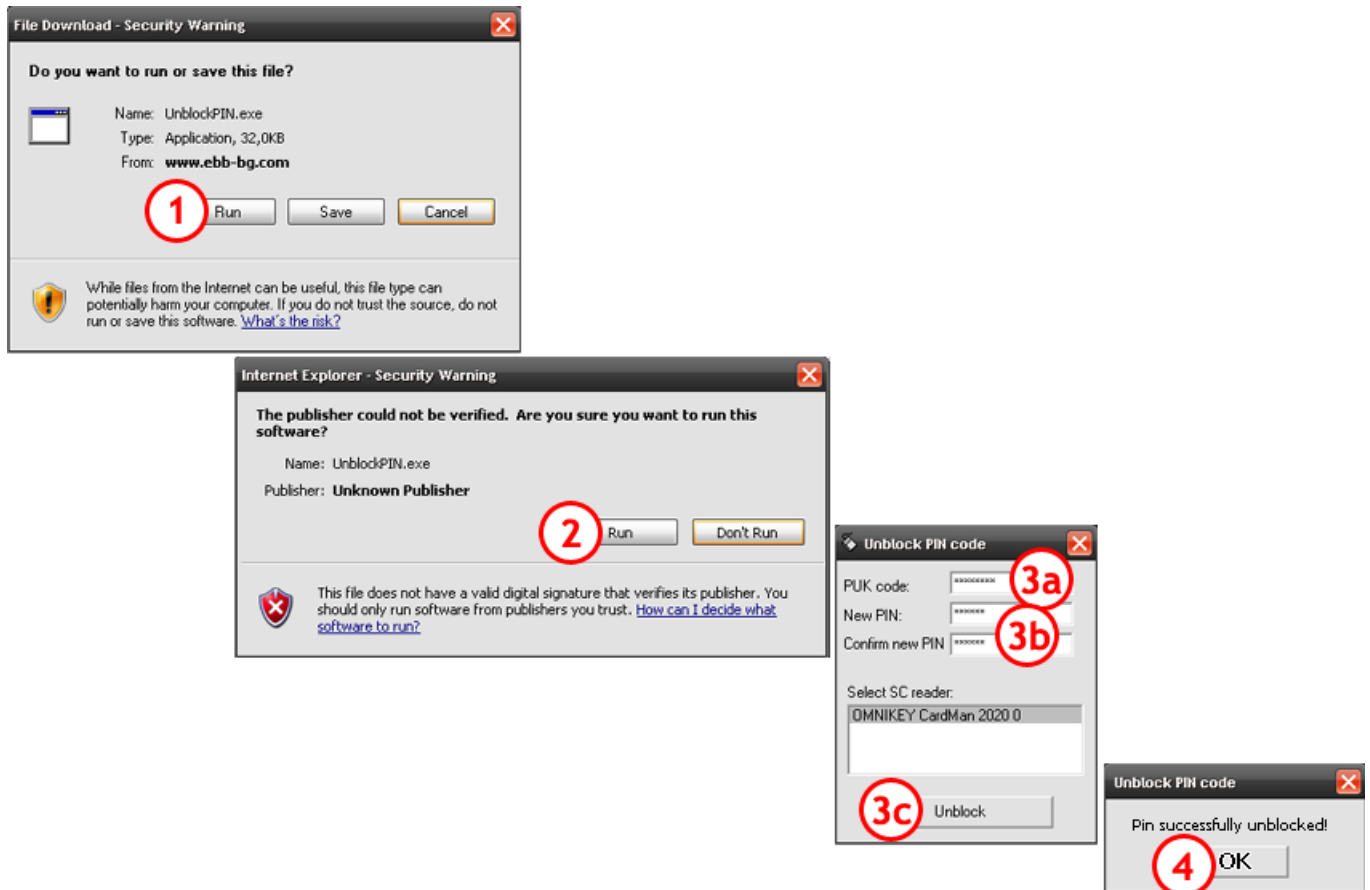
- 7 Obaveštenje o uspešnom otključavanju digitalne potvrde potvrdite klikom na dugme **Završi (Finish)** i digitalna potvrda je uspešno otključana.

UPOZORENJE

- Ako tri puta zaredom pokušate otključati digitalnu potvrdu sa pogrešnim PUK kodom, digitalna potvrda će se samouništiti. U tom slučaju morate naručiti novu karticu ili USB ključ.

Otključavanje zaključane digitalne potvrde uz pomoć programa za otključavanje UnblockPIN.exe

Program za otključavanje (UnblockPIN.exe) se nalazi u direktorijumu gde je instalirana elektronska banka, a uputstvo možete preuzeti sa www.halcom.rs/index.php?section=60&q=25.

- 1 Sa www.halcom.rs preuzmete i pokrenete program za otključavanje digitalne potvrde klikom na dugme **Pokreni (Run)**.
- 2 Potvrdite pokretanje programa klikom na dugme **Pokreni (Run)**.
- 3 U prvo polje upišite kod za otključavanje - PUK kod, koji ste dobili zajedno sa PIN kodom (3a). U donjim poljima upišite novi PIN kod, koji ima od 6 do 8 znakova (3b). Unos potvrdite klikom na dugme **Otključaj (Unblock) (3c)**.

- 4 Obaveštenje o uspešnom otključavanju digitalne potvrde potvrdite klikom na dugme **U redu (OK)** i digitalna potvrda je uspešno otključana.

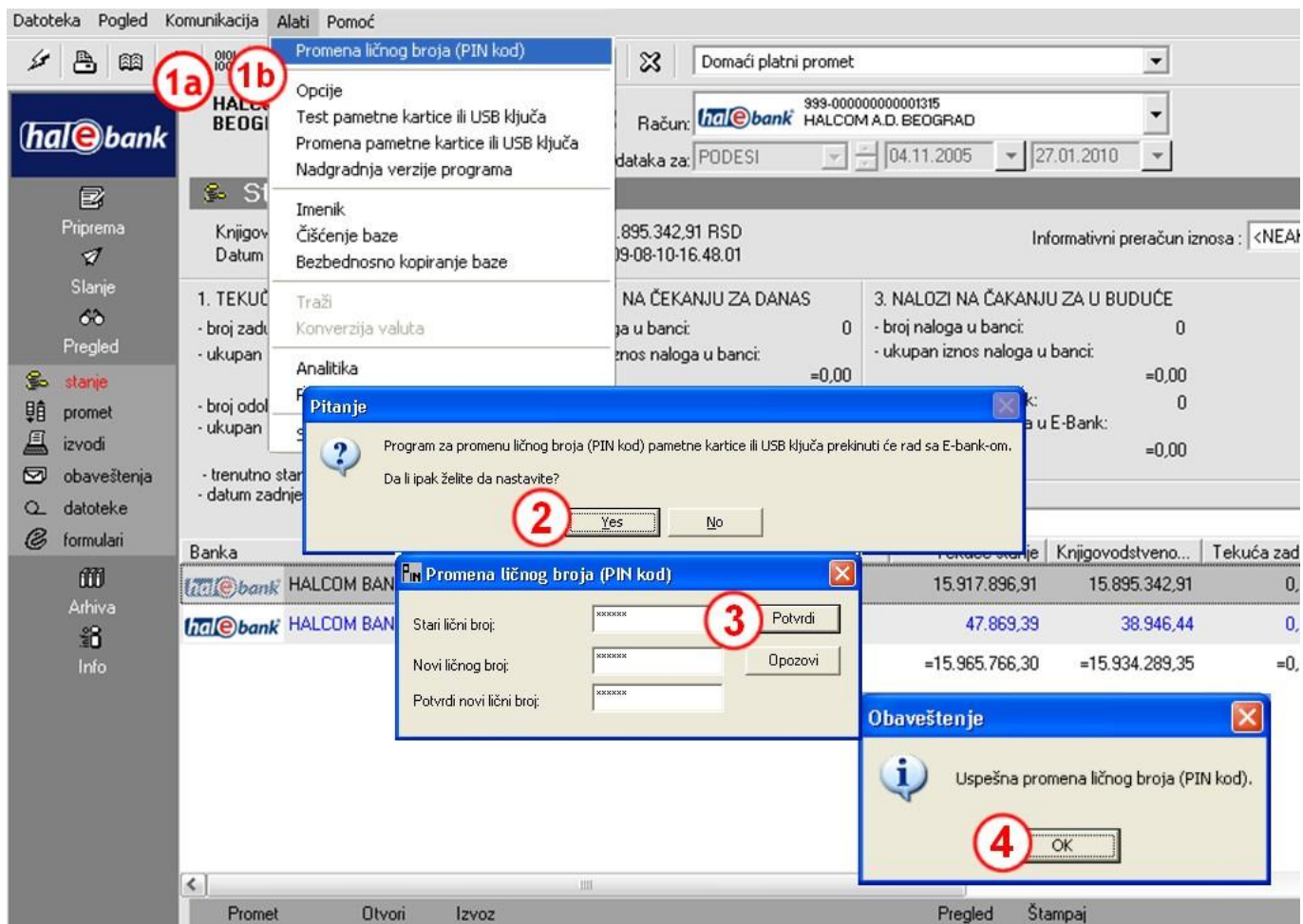
UPOZORENJE

- Ako tri puta zaredom pokušate otključati digitalnu potvrdu sa pogrešnim PUK kodom, digitalna potvrda će se samouništiti. U tom slučaju morate naručiti novu karticu ili USB ključ.

Promena PIN koda

PIN kod možete promeniti i u programu za elektronsko bankarstvo ili uz pomoć programa Nexus Personal.

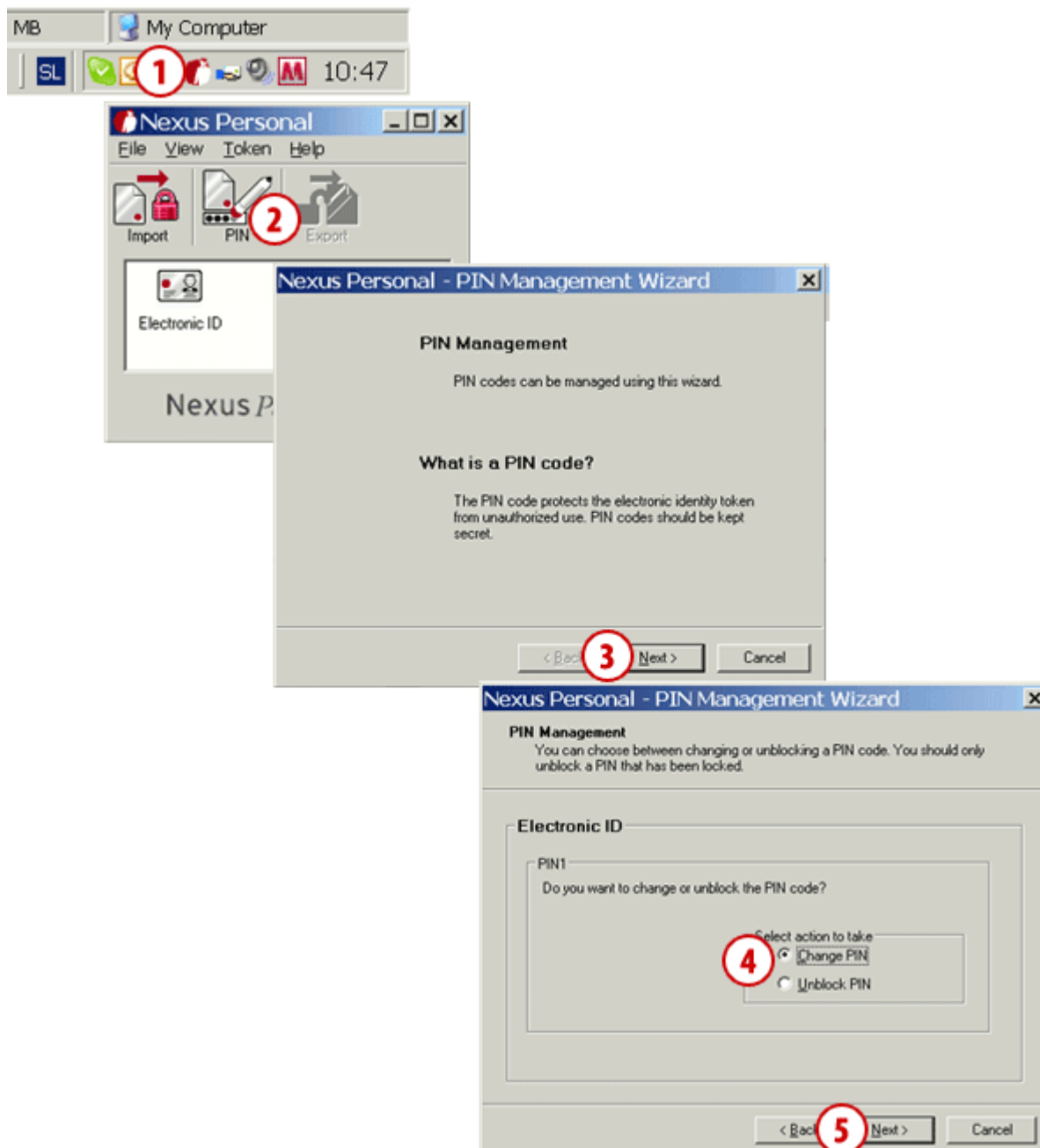
Promena PIN koda u programu za elektronsko bankarstvo

- 1 U paleti sa alatkama kliknite na ikonicu »Promeni lični broj« (1a), ili kroz meni Alati izaberite opciju Promena ličnog broja (PIN koda) (1b).
- 2 Ispisuje se upozorenje da će program za promenu ličnog broja prekinuti rad sa elektronskom bankom. Potvrdite upozorenje klikom na dugme Yes i program za elektronsko bankarstvo se zatvara.
- 3 Otvara se prozor za promenu PIN koda, u koji upisujete stari PIN kod, potom dva puta nov PIN kod, koji sadrži od 6 do 8 znakova. Unos potvrdite klikom na dugme Potvrdi.
- 4 Program javi uspešnu promenu PIN koda. Obaveštenje potvrdite klikom na dugme OK. Pokrenite elektronsku banku i nastavite rad sa novim PIN kodom.

Promena PIN koda uz pomoć programa Nexus Personal

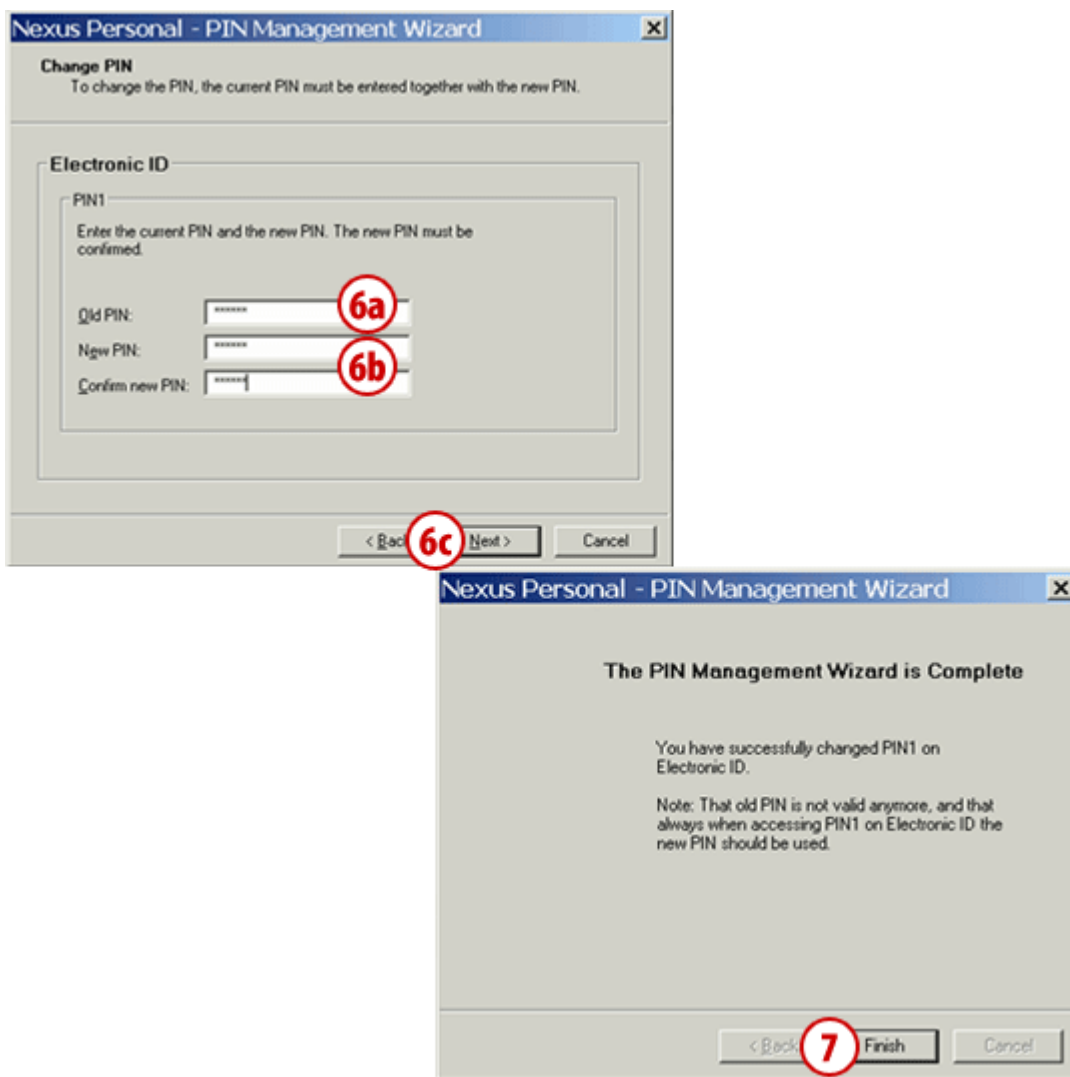
Program **Nexus Personal** ste instalirali na računaru zajedno sa elektronskom bankom ili programom za korišćenje digitalne potvrde. Ako je program instaliran na vašem računaru, dole desno, u paleti gde je sat, možete videti ikonicu .

- 1 Pokrenite program **Nexus Personal** dvoklikom na ikonicu .
- 2 U prozoru koji se otvori kliknite na ikonicu **PIN**.
- 3 Otvara se upozorenje koje potvrdite klikom na dugme **Nastavak (Next)**.

- 4 U novom prozoru izaberite opciju promena ličnog broja (**Change PIN**).
- 5 Potvrdite klikom na dugme **Nastavak (Next)**.

Nastavak na sledećoj strani ...

6 U prvo polje upišite lični broj koji trenutno koristite (**6a**). U donjim poljima upišite novi PIN kod, koji ima od 6 do 8 znakova (**6b**). Unos potvrdite klikom na dugme Napred (Next) (**6c**)

7 Obaveštenje o uspešnoj promeni PIN koda potvrdite klikom na dugme Završi (Finish).